

Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över promemorian Kultursamverkansmodellen för ett Sverige som håller ihop (Ds 2017:8)

Sammanfattning

I promemorian föreslås att Stockholms län ska inkluderas i kultursamverkansmodellen från och med år 2019. Nacka kommun ser positivt på förslaget förutsatt att de medel som ska ingå är möjliga att omprioritera i samverkan. Nacka kommun ser behov av att dialogprocessen och arbetet med regionala kulturplaner är effektivt och baseras på reellt inflytande för alla parter inom modellen. För övrigt anser Nacka kommun att modellen förutsätter ett tydligt och väl förankrat regionalt ledarskap i Stockholm som inkluderar hela länets intressen och fulla potential. Mot bakgrund av detta välkomnar Nacka kommun förslaget om en utökad dialog med civilsamhället. Nacka kommun ser positivt på att bild- och formområdet inkluderas i kultursamverkansmodellen från 2018. Detta förutsätter dock att statliga medel tillförs modellen. Generellt bör samverkansmodellen tillföras ytterligare statliga medel med koppling till regional utveckling, vilket skulle bidra till ökad delaktighet, måluppfyllelse och effektivare verksamhet på alla nivåer. Det är rimligt att staten matchar övriga parter insatta resurser. Nacka kommun välkomnar att myndigheten för kulturanalys utvärderar filmområdets roll. Vidare ser Nacka kommun behov av att förtydliga aktörernas roller inom kulturarvs- och kulturmiljöarbete när man genomlyser dess framtida roll inom kultursamverkansmodellen.

Ärendet

Nacka kommun välkomnar en utveckling av dagens kultursamverkansmodell med målet att öka tillgängligheten till kultur i hela landet, samtidigt som det ges utrymme för ökat inflytande och regionala prioriteringar. Det är även positivt att uppföljning och utvärdering av modellens resultat ses över med syfte att bli så effektiv som möjligt för samtliga parter.

Kultursamverkansmodellens inriktning och omfattning

Nacka kommun är positiv till att bild- och formområdet pekats ut som ett område som kan få stöd inom kultursamverkansmodellen från 2018. Detta förutsätter dock att statliga medel tillförs modellen. Genom utökad stöd kan den konstnärliga utveckling som även röner stor uppmärksamhet internationellt, bedrivas med utökade och mer samordnade resurser. Detta genererar mervärden på alltifrån lokal till internationell nivå.

Nacka kommun delar dock inte uppfattningen att det är för tidigt att utöka modellen med ytterligare statliga medel. Tvärtom kan ökad decentralisering av resurser bidra till ökad

delaktighet, måluppfyllelse och effektivare verksamhet på alla nivåer. Utvärderingar har visat att behovet av utökade medel från staten är efterfrågat, vilket är rimligt mot bakgrund av att landsting och kommuner finansierar en större andel av modellen än staten. Staten bör därför matcha övriga parter insatta medel. Exempel på satsningar som skulle kunna tillföras modellen är Skapande skola, Äga Rum och stöd till kulturskoleverksamhet. Kultursamverkansmodellen kan med fördel även samspela med regionala tillväxtmedel, exempelvis kopplat till kulturella och kreativa näringar. Det förstärker sektorsövergripande samverkan och ger möjlighet till ytterligare mervärden och helhetsperspektiv. En bredare och djupare samverkansmodell skulle även vinna på att koordineras med internationella samverkansprojekt, som bland annat finansieras med EU-medel.

Förslaget att samtliga landsting ska med i kultursamverkansmodellen

Nacka kommun ser positivt på att Stockholms län föreslås inkluderas i kultursamverkansmodellen, förutsatt att de medel som ska ingå är möjliga att omprioritera i samverkan. Det är oroväckande att modellen hittills endast resulterat i små möjligheter att genomföra regionala prioriteringar och variationer, trots att det är modellens syfte. För att bibehålla engagemanget och uppnå önskad utveckling bör staten därför öka förtroendet och tilliten för parterna på lokal nivå. Detta är en förutsättning för att till fullo uppnå syftet, ge ökad effektivitet samt bibehålla engagemanget att delta i dialogprocesser och arbetet med regionala kulturplaner.

En mer öppen och tillitsfull samverkansmodell skulle förstärka förutsättningar och incitament för samverkan och regional utveckling inom kulturområdet i hela länet. Administrativa insatser och dialogprocess måste dock stå i proportion till förväntat resultat och förhandlingsutrymme, vilket gäller för samtliga inblandade parter. Genom att besluten fattas närmare medborgare och aktörer på lokal nivå skapas goda förutsättningar för ökad delaktighet och inflytande. Detta är viktigt, inte minst mot bakgrund av att länet är befolkningsrikast i landet och har flest aktörer inom kulturliv och civilsamhälle. Ytterligare en positiv faktor är att administrationen minskar på nationell nivå genom ett enhetligt system i hela landet.

Samråd med det civila samhället

Nacka kommun ser positivt på att dialogen med civilsamhället utvecklas inom modellen. Dialogen förutsätter dock ett tydligt och väl förankrat regionalt ledarskap i Stockholm som inkluderar hela länets intressen och fulla potential. Strukturen för dialogprocessen och spelreglerna för reellt inflytande behöver tas fram i god tid och förankras hos alla parter.

Om dialogen mellan nationella och regionala politiska företrädare

Förslaget att formalisera dialogen mellan politiker på nationell och regional nivå är otydligt formulerat och riskerar att skapa onödigt stor administration. Insatsen saknar tydlig koppling till ökad måluppfyllelse.

Filmområdet

Nacka kommun välkomnar att myndigheten för kulturanalys utvärderar filmområdets roll och utveckling inom ramen för kultursamverkansmodellen.

Kulturmiljöområdet

Det civila samhällets, kommunernas och de regionala företrädarnas roller inom ramen för kulturarvs- och kulturmiljöarbete har fördel av att göras tydliga rent generellt och mer specifikt inom samverkansmodellen. Gränssnitten mellan de lagstadgade och frivilliga delarna inom kulturarvsområdet vore positivt att genomlysas och tydliggöra.

Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande
Nacka kommun

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Nacka kommun